

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Wspólnej Polityki Rolnej

Warszawa, 29 maja 2025 r.

znak sprawy: WPR.wao.510.19.2025

sprawę prowadzi: Małgorzata Dmoch

e-mail: Malgorzata.Dmoch@minrol.gov.pl

Pani

Anna Hofman

Dyrektor Departamentu

Rozwoju Obszarów Wiejskich

Urząd Marszałkowski

Województwa Łódzkiego

al. Piłsudskiego 12

90-051 Łódź

Dotyczy: pomocy w udzieleniu odpowiedzi na pytania związane z interwencją I.13.1

Szanowna Pani Dyrektor,

w odpowiedzi na pismo z dnia 17 lutego 2025 r., dotyczące prośby o pomoc w udzieleniu odpowiedzi na pytania związane z interwencją I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) przekazuje poniższe informacje.

W zakresie odpowiedzi na pytanie 1. Start gospodarstwa agroturystycznego – start GA podpunkt „a. Jak rozumieć zapis: Wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP posiada miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną” – w jaki sposób będzie to weryfikowane? Proszę o wskazanie przykładowych dokumentów potwierdzających miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych

funkcji gospodarstw rolnych na obszarze wiejskim objętym LSR w przypadku rozwoju GA, GO oraz ZE”, MRiRW wyjaśnia:

Zgodnie warunkami podmiotowymi znajdującymi się w wytycznych szczegółowych (1) pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy (WOPP) posiada miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR) lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej oznaczone adresem wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) na obszarze wiejskim objętym LSR lub miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną.

W przypadku zakresu start GA powyższy warunek należy interpretować w taki sposób, że wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP powinien posiadać małe gospodarstwo rolne na obszarze wiejskim objętym LSR. Jednocześnie w przypadku zakresu start GA, ale także zakresów start GO lub ZE, posiadanie tego gospodarstwa nie oznacza, że wnioskodawca powinien już prowadzić w nim działalność w ramach pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych, o których rozpoczęcie ubiega się.

Jednocześnie informujemy, że trwają obecnie prace nad zmianą wytycznych szczegółowych (1), których celem jest wprowadzenie bardziej precyzyjnej redakcji warunków przyznania pomocy, w tym warunków podmiotowych. Zmiany te będą miały na celu uszczegółowienie treści oraz zapewnienie jej większej przejrzystości w odniesieniu do poszczególnych zakresów wsparcia.

W celu udokumentowania posiadania gospodarstwa należy przedstawić decyzję o przyznaniu płatności bezpośrednich, a w przypadku nieotrzymywania płatności bezpośrednich – decyzje o należnym podatku od gruntów rolnych (z każdej gminy, w której złożona została informacja IR-1 o gruntach) oraz wszystkie umowy dzierżaw gruntów rolnych (jeśli rolnik takie posiada).

W przypadku zakresu rozwój GA, aby udokumentować miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych na obszarze

wiejskim objętym LSR, wnioskodawca będący osobą fizyczną, ale niebędący rolnikiem powinien przedstawić wydruk z CEIDG. Natomiast rolnik, aby udokumentować miejsce prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego w przypadku ubiegania się o przyznanie pomocy w zakresie rozwój GA, może przedłożyć zaświadczenie o wpisie obiektu, w którym prowadzi działalność agroturystyczną, do ewidencji innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, prowadzoną przez gminę. Natomiast w przypadku zakresów rozwój GO oraz rozwój ZE każdy beneficjent ubiegający się o przyznanie pomocy, aby udokumentować miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych na obszarze wiejskim objętym LSR powinien przedstawić wydruk z CEIDG.

W zakresie odpowiedzi na pytanie 1. Start gospodarstwa agroturystycznego – start GA podpunkt „b. Czy w ramach realizacji biznesplanu ma powstać działalność gospodarcza i czy dopuszczona będzie ta na tzw. podwójnym KRUSie?”, 2b. ” Start GA – czy wnioskodawca uzyskując środki z LGD na utworzenie gospodarstwa agroturystycznego czy ma obowiązek otworzyć działalność gospodarczą i zgłosić ją w CEIDG?” oraz „2c. Start GA – czy wnioskodawca uzyskując środki z LGD na utworzenie gospodarstwa agroturystycznego ma obowiązek zgłosić się do ubezpieczeń społecznych w ZUS i od pierwszego dnia działalności podlegać ubezpieczeniom społecznym? Jeżeli tak, to czy ma obowiązek wyrejestrować się z ubezpieczenia KRUS?”, MRiRW wyjaśnia:

Wytyczne szczegółowe (1) w zakresie start GA nie nakładają obowiązku rejestracji działalności gospodarczej w CEIDG, w przeciwieństwie do zakresów start ZE oraz start GO. Jednak jak wynika z przepisów art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców (4), zwolnienie z obowiązku rejestracji działalności agroturystycznej dotyczy wyłącznie rolników, dlatego też pozostałe osoby, które rolnikami nie są, powinny zarejestrować działalność gospodarczą w CEIDG.

W związku z powyższym, wymóg rejestracji działalności gospodarczej w CEiDG nie jest warunkiem wypłaty pomocy w zakresie start GA, jednak ustawa Prawo przedsiębiorców (4) tego wymaga w przypadku osób niebędących rolnikami.

Dodatkowo informujemy, że rozpoczęliśmy prace nad zmianą wytycznych szczegółowych (1), których celem jest wprowadzenie bardziej precyzyjnych warunków przyznania pomocy. Zmiany te mogą dotyczyć m.in. doprecyzowania warunków wypłaty pomocy w zakresie start GA.

Osoba ubezpieczona w KRUS, która podejmie pozarolniczą działalność gospodarczą, może nadal opłacać składki w KRUS, ale pod pewnymi warunkami.

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie internetowej KRUS pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/krus/zasady-podlegania-ubezpieczeniu-spolesznemu-rolnikow-w-przypadku-jednoczesnego-prowadzenia-dzialalnosci-rolniczej-i-pozarolniczej-dzialalnosci-gospodarczej>

Wytyczne szczegółowe (1), nie wprowadzają żadnych dodatkowych warunków w zakresie ubezpieczeń w stosunku do powszechnie obowiązujących przepisów.

W zakresie odpowiedzi na pytanie „2. Start GA – Osoba fizyczna posiada gospodarstwo rolne – łącznie o powierzchni 1,089 ha ziemi. Zatem według stanu faktycznego i zgodnie z dokumentami posiada fizycznie ponad 1 ha ziemi, jednak po przeliczeniu według klasy ziemi, wartość się zmienia do 0,8309 ha powierzchni przeliczeniowej użytków rolnych. Czy osoba fizyczna może złożyć wniosek o dofinansowanie w ramach zakresu start GA? Czy spełnia definicję rolnika w przypadku gospodarstwa o powierzchni 0,8309 ha powierzchni przeliczeniowej użytków rolnych i jakim dokumentem powinna swój status rolnika potwierdzić?”
MRiRW wyjaśnia:

Zgodnie z wytycznymi szczegółowymi (1), w zakresie start GA pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca jest rolnikiem albo małżonkiem rolnika albo domownikiem z małego gospodarstwa rolnego.

Rolnik, zgodnie z definicją rozporządzenia 2021/2115 (2), oznacza osobę fizyczną lub prawną bądź grupę osób fizycznych lub prawnych, bez względu na status prawny takiej grupy i jej członków w świetle prawa krajowego, których gospodarstwo jest położone na obszarze objętym zakresem terytorialnym stosowania Traktatów, oraz które prowadzą działalność rolniczą określoną przez państwa członkowskie. Natomiast działalność rolniczą definiuje się w taki sposób, aby oznaczała działalność

umożliwiająca przyczynianie się do dostarczania dóbr prywatnych i publicznych poprzez co najmniej jedno z poniższych działań:

- a) wytwarzanie produktów rolnych obejmujące działania takie jak chów zwierząt lub uprawa, w tym w drodze użytkowania torfowisk – przy czym produkty rolne oznaczają produkty wymienione w załączniku I do TFUE, z wyjątkiem produktów rybołówstwa – a także bawełnę i zagajniki o krótkiej rotacji;
- b) utrzymywanie użytków rolnych w stanie, dzięki któremu nadają się one do wypasu lub uprawy, bez konieczności podejmowania działań przygotowawczych wykraczających poza użycie zwykłych metod rolniczych i zwykłego sprzętu rolniczego.

W związku z powyższym, informujemy, że wielkość użytków rolnych nie ma wpływu na spełnienie definicji rolnika w rozumieniu przywołanych przepisów.

W przypadku zakresów wsparcia w ramach rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw, pomoc przyznaje się jeżeli wnioskodawca jest rolnikiem albo małżonkiem rolnika albo domownikiem z małego gospodarstwa. Małe gospodarstwo rolne, zgodnie z definicją z wytycznych szczegółowych (1), jest to gospodarstwo, którego powierzchnia gruntów rolnych jest mniejsza od średniej wielkości powierzchni gruntów rolnych w kraju w 2023 r. wyrażona w ha fizycznych, a w przypadku województw gdzie średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym jest wyższa, za małe gospodarstwo przyjmuje się, gospodarstwo o powierzchni gruntów rolnych mniejszej niż średnia w tym województwie; określoną na podstawie informacji ogłaszanej przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) na podstawie przepisów o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej (PS WPR) za rok 2023.

W celu weryfikacji rolnika/udokumentowania posiadania gospodarstwa należy przedstawić decyzję o przyznaniu płatności bezpośrednich, natomiast w przypadku nieotrzymywania płatności bezpośrednich należy przedstawić decyzję o należnym podatku od gruntów rolnych (z każdej gminy, w której złożona została informacja IR-1 o gruntach) oraz wszystkie umowy dzierżaw gruntów rolnych.

W zakresie odpowiedzi na pytanie „3. Czy zarejestrowana Spółdzielnia Mieszkaniowa (posiada NIP, REGON, KRS) może starać się o dofinansowanie w LGD, np. na doposażenie placu zabaw, który służyłby nie tylko mieszkańcom danej spółdzielni ale całej lokalnej społeczności w zakresach poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej/włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji?” MRiRW wyjaśnia:

Zgodnie z wytycznymi szczegółowymi – komponent Wdrażanie LSR, pomoc w ramach zakresu poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej przyznaje się JSFP albo organizacji pozarządowej, tj. organizacji, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Spółdzielnia mieszkaniowa nie spełnia definicji organizacji pozarządowej zawartej w wyżej przywołanej ustawie. Zgodnie z tymi przepisami, organizacjami pozarządowymi są m.in. osoby prawne nienależące do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku, prowadzące działalność pożytku publicznego. Spółdzielnia mieszkaniowa, jako osoba prawna, działa w interesie swoich członków, w szczególności w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, oraz może prowadzić działalność gospodarczą, w tym zarządzać nieruchomościami.

Działalność spółdzielni mieszkaniowej koncentruje się co do zasady na realizacji celów statutowych o charakterze wewnętrznym, skierowanych do członków spółdzielni, a nie do ogółu społeczności lokalnej. Zatem brak jest podstaw do uznania spółdzielni mieszkaniowej za organizację pozarządową w rozumieniu wyżej wskazanej ustawy i tym samym za uprawnionego wnioskodawcę w ramach zakresu przewidzianego wyłącznie dla organizacji pozarządowych oraz JSFP.

Każdy przypadek należy jednak analizować indywidualnie, z uwzględnieniem statutu danego podmiotu, celu realizowanej operacji oraz zgodności z warunkami określonymi w wytycznych szczegółowych (1).

W zakresie włączenia społecznego seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji pomoc na operację inwestycyjną przyznaje się podmiotom świadczącym usługi na rzecz grup osób wymagających włączenia społecznego w ramach swoich zadań statutowych albo ustawowych, w szczególności organizacjom pozarządowym lub instytucjom kultury. By w ramach tego zakresu potwierdzić możliwość przyznania

pomocy na operację inwestycyjną, konieczna jest indywidualna analiza danego podmiotu, w tym zapisów jego statutu lub odpowiedniej ustawy.”

W zakresie odpowiedzi na pytanie „4. Rozwój działalności – rozwój DG – czy wnioskodawca w ramach zakresu rozwój DG może być przedsiębiorcą, który prowadzi swoją firmę i jest na ryczałcie ewidencjonowanym?” MRiRW wyjaśnia:

Wytyczne szczegółowe (1) nie przewidują wymogów dotyczących formy opodatkowania prowadzonej działalności gospodarczej.

W zakresie odpowiedzi na pytanie „5. Rozwój działalności – rozwój DG – firma jest zarejestrowana na terenie objętym LSR Stowarzyszenia LGD „POLCENTRUM” (główna siedziba – adres wpisany do CEIDG). Czy przedsiębiorca może otworzyć oddział na terenie poza obszarem LSR i na ww. oddział pozyskać dofinansowanie w ramach zakresu rozwój DG?” MRiRW wyjaśnia:

Zgodnie z wytyczną szczegółową (1) pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP posiada miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej oznaczone adresem wpisanym do CEIDG na obszarze wiejskim objętym LSR lub miejsce wykonywania działalności w ramach pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną.

Odnosząc się do opisanego przykładu, z którego wynika, że przedsiębiorca planuje rozwinąć działalność gospodarczą poza terenem objętym LSR, na którym obecnie wykonywana jest działalność gospodarcza, informuję, że usługa/inwestycja, która będzie przedmiotem operacji musi być realizowana na obszarze LSR. Celem interwencji I.13.1 LEADER/RLKS jest wzmocnienie potencjału lokalnego, w tym wspieranie rozwoju brakujących lub deficytowych usług zidentyfikowanych w ramach diagnozy LSR. Realizacja operacji poza obszarem objętym LSR oznacza brak bezpośrednich korzyści dla mieszkańców i społeczności obszaru LSR, a tym samym jest niezgodna z założeniami podejścia LEADER.

W celu otrzymania pomocy na rozwój działalności na terenie poza obszarem konkretnej LSR, przedsiębiorca powinien rozpocząć oraz wykonywać działalność na

terenie poza obszarem tej konkretnej LSR, co powinno być odzwierciedlone odpowiednim wpisem do CEiDG (jako dodatkowe miejsce wykonywania działalności gospodarczej). Po roku przedsiębiorca będzie mógł wnioskować o pomoc na rozwój tej działalności ze środków LSR właściwej dla miejsca jej wykonywania.

Pytanie 6. Rozwój działalności – rozwój DG – przedsiębiorca jest właścicielem budynku, który chciałby przystosować pod swoją działalność. Czy budynek własnościowy może być traktowany jako wkład własny?

MRiRW potwierdza prawidłowość stanowiska zaproponowanego przez samorząd województwa (SW), które brzmi następująco:

„Zgodnie z wytyczną podstawową, za inwestycje niekwalifikujące się do przyznania pomocy uznaje się w szczególności wkłady niepieniężne polegające na wniesieniu m.in. nieruchomości.”

Pytanie 7. Rozwój działalności – rozwój DG – czy dodanie nowego kodu PKD do prowadzonej działalności (zupełnie w innym zakresie niż podstawowa działalność, jaka jest zarejestrowana) daje możliwość aplikowania o przyznanie pomocy w ramach PS WPR na lata 2023-2027 (rozwój DG) na nowym dopisany do PKD rodzaj działalności?

MRiRW potwierdza prawidłowość stanowiska zaproponowanego przez samorząd województwa (SW), które brzmi następująco:

„Analiza obowiązujących wytycznych prowadzi do wniosku, że nie jest zabronione przyznanie pomocy w ramach rozwoju DG na działalność w zakresie nowego PKD, co uzasadnia stanowisko, że jego rozwój można zapewnić poprzez dodanie nowej gałęzi działalności. Z punktu widzenia wytycznych, ważniejsza jest ocena racjonalności takiego przedsięwzięcia. Pomoc przyznaje się na operację uzasadnioną pod względem racjonalności jej kosztów kwalifikowalnych/inwestycji zaplanowanych do zrealizowania. Operacja musi być możliwa do wykonania, uzasadniona oraz dostosowana z punktu widzenia celu, zakresu i zakładanych jej rezultatów. Ocenę racjonalności przeprowadza się adekwatnie do rodzaju/specyfiki interwencji, a jej zakres powinien zawierać:

- 1) uzasadnienie ekonomiczne kosztów/inwestycji, czyli ocenę, w jaki sposób zakres rzeczowy wskazany we wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność przyczyni się do osiągnięcia wzrostu efektywności ekonomicznej przedsiębiorstwa (wzrost przychodów. usprawnienie procesów produkcji, ograniczenie kosztów):
- 2) racjonalność technologiczną – sprawdzenie, czy wspierane inwestycje w szczególności:
 - a) nie mają charakteru inwestycji odtworzeniowej,
 - b) są uzasadnione ze względu na komplementarność technologiczną,
 - c) są uzasadnione ze względu na profil produkcji,
 - d) są uzasadnione ze względu na skalę produkcji, wykazują możliwość zbytu produkcji w przypadku wzrostu mocy produkcyjnych;
- 3) racjonalność kosztową, o której mowa w wytycznej podstawowej."

Z wyrazami szacunku

Łukasz Tomczak
dyrektor
Departamentu Wspólnej Polityki
Rolnej
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Wdrażanie LSR
- (2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1)
- (3) Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 90)

(4) Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2024 r. poz. 236)

Do wiadomości:

1. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
2. Polska Sieć LGD – Federacja Regionalnych Sieci LGD
3. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
4. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
5. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
6. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
7. Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
8. Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
9. Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
10. Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
11. Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
12. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
13. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
14. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
15. Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
16. Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
17. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:

www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych